

„Budúcnosť je pre mňa...“

Autizmus a zmena myslenia

Mária Helexová

mama syna s autizmom a predsedníčka Spoločnosti na pomoc osobám s autizmom BB (SPOSA BB)

Slovo autizmus začína písmenom A, je to začiatkové písmeno abecedy. Keď prichádza do nášho života, razom sa nám všetko pretočí naruby. Jedného dňa si začneme všimnúť inakosť dieťaťa, ktoré sme priviedli na svet.

Sú mnohé podoby autizmu. Keď mi píše rodičia detičiek, ktorým diagnostikovali túto diagnózu, ich prvá veta je „Nemáte náhodou niekoho známeho, ktorý ma doma autistu?“. Rodič sa po udaní tejto novinky stáva stratený. Čo s tým? Ja ako človek, ktorý si odžil svoje, poviem, že na Slovensku je toto slovo veľký problém, lebo to nie je slovo, ale charakteristika celého ďalšieho chodu vášho života. Každý rodič si myslí, že s diagnózou sa život, ktorý bol doteraz ťažký, zmení na ľahší, ale nestane. Nie sú na neho lieky, funguje na neho len tvrdá drina. Na začiatku problémov zaznejú otázky Kto za to môže? Prečo práve ja?

Všetko si nesieme v sebe, tieto deti sú niečím výnimočné. Prichádzajú na svet za rôznych okolností. Niektoré veľmi skoro, do vienka dostanú aj iné diagnózy a autizmus, iné prídu za normálnych okolností, sú nádherné, ale časom si všimneme, že sú iné. Ťažko sa to prijíma a keď to nám rodičom dlho dochádza, začnú to viditeľne prejavovať svojím dôrazne iným správaním. Nie preto, že by nás nemali radi, ale preto, aby nás naučili konečne počúvať. Ak to neurobíme, zatvoríme sa do kruhu, z ktorého časom už ťažko dokážeme vystúpiť - my i naše dieťa. **Sme výnimoční rodičia, lebo si nás vybrali výnimočné deti.** Viem, o čom hovorím - sama som prešla cestou všetkého, čo píšem. Bez môjho jedinečného syna by som to tu dnes pre vás nepísala. Každý rodič má vzdelanie, ktoré môže rozvíjať popri svojom dieťati, ak urobí o čosi viac, nie len toľko, koľko musí. Autizmus znamená robiť o čosi viac, hľadať tam, kde iní povedia, že nič nie je, počúvať v tichu aj hluku tón, hlas, či myšlienku pre váš spoločný život. **Sme s našimi deťmi prepojení zvláštnym putom, možno intenzívnejším, ako tí s „obyčajnými“ deťmi. Naše problémy sú ako ich, ale na druhú, na tretiu, na štvrtú umocnené mocninou, ktorá zhodnocuje náš život.**

Ak chcete niečo ako rodičia v živote s vaším dieťaťom zmeniť, musíte začať od seba. Neobviňujte sa, začnite v sebe hľadať podobnosť s vaším prežitým životom a tým, čo vám dieťa zrkadlí, všetko so všetkým súvisí. Nepôjde to rýchlo, skôr pomaly, je to zdĺhavý a pracný proces, ovocie býva malé, ale o to sladšie. Pre nezainteresovaného malé kroky - obrovské pre vás, lebo vy viete, aké prekážky v sebe ste museli prekonať. A tie sú individuálne u každého rodiča zvlášť. Nehanbite sa priznať si to, vyplakať sa do vankúša, pustiť slzu, tam, kde sa to nehodí, zvýšiť hlas, povedať „nie“, povedať „mám ťa rád“, lebo iná šanca už nebude, objasniť niekoho bez predsudkov. Hovorí sa o našich deťoch, že neznášajú dotyk, objatie. To nie je pravda - ak sme v rovnováhe, dovoľia to, ak nie, tak sa bránia. Sú chvíle, ktoré ja nazývam, že nebo sa dotýka zeme. Keď môj syn príde ku mne vo chvíli, keď mi je najhoršie, zoberie moju hlavu do svojich malých rúk, dvihne mi bradu a priblíži sa svojou tvárou k mojej, pozerajúc sa mi do očí. Jeho pohľad je jemný a prenikajúci až do duše. V tom momente viem, čo znamená slovo láska. Mnohokrát ma vytáča svojimi prejavmi, ale učím sa to zvládať. **Za každým malým víťazstvom nad sebou, urobíme spolu dva kroky vpred. To je aj vaša cesta rodičia.**

Tí, ktorým deti nerozprávajú, poradím, aby sa snažili nájsť čas na spoločné tiché chvíľky. Tí, ktorí máte deti rozprávajúce, dobre ich počúvajte a rozmýšľajte, prečo veci opakujú a hľadajte s nimi význam. Určite tam je.

Naše deti nás potrebujú a vedia, že si dobre vybrali práve nás, preto ich nesklamme a učme sa cnostiam. Trpezlivosti, cieľavedomosti, láske, porozumeniu, súcitu, pravde, lebo toto spoločnosti chýba a oni nám to príšli pripomenúť. Neurobme z nich robotov, ktorí budú fungovať na rozkazy, ale bytosti, ktoré majú dušu.